

Tilintarkastuskertomus

Posti Group Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Posti Group Oyj:n (y-tunnus 1531864-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016.

Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tulouttamaton liikevaihto liittyen ennakoon maksettuihin postimerkkeihin ja muihin ennakoon maksettuihin palveluihin

Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 26

Konserni tulouttaa liikevaihdon tietyistä ennakoon maksetuista palveluista, jotka sisältävät postimerkit, postimaksukoneet sekä ennakoon maksetut postimaksun sisältävät kirjekuoret, niiden arvioidun käytön perusteella. Arvioitu käyttö perustuu tilastolliseen malliin, joka ottaa huomioon historialliset myynti- ja käyttövolyymit sekä hinnanmuutokset. Käyttämättömistä palveluista on jaksotettu velka taseeseen.

Velan määrä perustuu tilastolliseen otantaperusteiseen tutkimukseen, joka on tehty kuluttajille, pienyrityksille ja yhdistyksille.

Velka esitetään tilinpäätöksessä jaettuna lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen osuuteen. Lyhytaikaisena velkana esitetään se osuus ennakoon maksetuista palveluista, joka arvioidaan käytettäväksi seuraavan 12 kuukauden aikana. Loput velasta esitetään pitkäaikaisena eränä.

Keskityimme tähän erään, koska tuloutusprosessi on arvonvarainen ja se perustuu useisiin oletamiin.

Arvioimme laskentatapaa ja laskennassa käytettyjä oletuksia, joita käytetään kun määritellään käyttämättömien postimerkkien ja muiden ennakoon maksettujen palvelujen määrää tilinpäätöshetkellä. Käytimme työssämme omia tilastotieteen asiantuntijoitamme ja kävimme keskusteluja yhtiön edustajien kanssa arvioidessamme käytettyä laskentatapaa.

Kävimme läpi otantaperusteiset tutkimukset ja kolmansilta osapuolilta saadut vahvistukset. Testasimme mallissa käytetyt hintatiedot sekä kirjanpidon myyntidatan.

Testasimme arvostuksessa käytetyn mallin matemaattisen oikeellisuuden.

Liikearvon arvostus

Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 10

Konsernin taseessa oli 31.12.2016 liikearvoa 214 miljoonaa euroa, joka on kohdistettu konsernin viidelle kassavirtaa tuottavalle yksikölle.

Yhtiö testaa liikearvon arvonalentumisen varalta aina, kun on viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut, mutta kuitenkin kerran vuodessa. Arvonalentumistestauksessa verrataan taseessa olevaa liikearvon määrää kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Nämä laskelmat edellyttävät johdolta merkittävää harkintaa, joka liittyy arvioihin tulevista rahavirroista sekä diskonttokoron määrittämiseen.

Tarkastuksemme keskittyy tähän erään, koska liikearvo on kasvanut tehtyjen yrityshankintojen johdosta etenkin Opus Capita kassavirtaa tuottavassa yksikössä. Tarkastuksemme keskittyy siihen riskiin, että liikearvo on yliarvostettu tässä yksikössä. Konsernin liikearvosta 123 miljoonaa euroa on kohdistettu Opus Capita kassavirtaa tuottavalle yksikölle.

Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme johdon harkintaa edellyttävien arvioiden asianmukaisuuden varmentamiseen seuraavin toimenpitein:

- Tarkastimme yhtiön käyttämän käyttöarvon laskentamallin oikeellisuuden vertaamalla mallia IAS 36 Omaisuuserin arvonalentuminen -standardin vaatimuksiin sekä tarkastamalla laskelmien matemaattisen oikeellisuuden;
- Arvioimme käyttöarvolaskelmissa käytettyjen rahavirtaennusteiden määrittämiseen liittyvää prosessia ja vertasimme ennusteita hallituksen hyväksymiin strategiaan suunnitelmiin;
- Tarkastimme johdon harkintaa vaativia oletuksia, ml. arvioita liikevaihdon ja kannattavuuden kehityksestä, käytettyjä diskonttokorkoja sekä ennustejakson jälkeisten rahavirtojen arvioinnissa käytettyä pitkän aikavälin kasvuvauhtia;
- Vertasimme tilikauden toteutumia edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosenusteisiin sen selvittämiseksi, sisältyikö ennusteisiin oletuksia, jotka olivat jälkikäteen arvioituna olleet optimistisia;
- Arvioimme johdon laatimassa herkkyyssanalyysissä käytettyjen oletusten asianmukaisuutta arvioimalla niihin sisältyvien johdon harkintaa vaativien oletusten muutosten todennäköisyyttä;
- Laskelmissa käytettyjen diskonttokorkojen tarkastamisessa käytimme apuna PwC:n arvonmäärittämiseen erikoistuneita asiantuntijoita. Diskonttokorkojen määrittämisessä käytettyjä komponentteja verrattiin soveltuvin osin ulkopuolisiin yleisesti hyväksytyihin tietolähteisiin.
- Arvioimme tilinpäätöksen sisältyvän liitetieto 10:n oikeellisuuden

Postin rahavirtaa tuottavan yksikön Itella Venäjän arvonalentumistestaus

Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Itella Venäjä on rahavirtaa tuottava yksikkö, jonka merkittävimmät varat liittyvät eri paikkakunnilla sijaitseviin kiinteistöihin sen jälkeen, kun liikearvo kirjattiin aiempina vuosina kokonaisuudessaan kuluksi.

Venäjän markkinoihin liittyvistä epävarmuustekijöistä johtuen Posti on todennut, ettei Itella Venäjä -yksikölle kokonaisuudessaan ole mahdollista määrittää käyttöarvoa. Näin ollen johto on katsonut, että asianmukainen tapa testata Itella Venäjän pitkäaikaiset varat arvonalentumisen varalta perustuu käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Posti on käyttänyt ulkopuolisia riippumattomia ja pätevyityneitä arvioijia Venäjällä sijaitsevien kiinteistöjen käypien arvojen määrittämiseen vuosittain. Arvonmäärittäminen tapahtuu vähintään kerran vuodessa omaisuuseräkohtaisesti, ja arvostusmenetelmässä otetaan huomioon senhetkiset markkinahinnat kullakin toimivalla kiinteistömarkkinalla.

Tarkastuksemme keskittyy tähän asiaan johtuen Venäjän kiinteistömarkkinoiden epävarmuudesta.

Johto on pyytänyt arviokirjat kiinteistöjen käyvistä arvoista. Olemme arvioineet käytettyjen asiantuntijoiden pätevyyttä, ammattitaitoa, kokemusta ja objektiivisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet kiinteistöjen käypien arvojen laskentatapaa ja laskennassa käytettyjä oletuksia.

Olemme verranneet Itella Venäjän omistamien kiinteistöjen markkina-arvoja kirjanpitoarvoihin.

**Laskennallisten verosaamisten hyödyntämi-
seen liittyvä epävarmuus**

Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 13

Konsernin taseessa on 31.12.2016 laskennallisia verosaamisia 14 miljoonaa euroa, josta 5 miljoonaa euroa liittyy vahvistettuihin tappioihin.

Konsernilla on vahvistettuja tappioita 153 miljoonaa euroa, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamia.

Posti arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä laskennallisten verosaamisten odotettavissa olevaa hyödyntämistä harkitsemalla, kuinka todennäköistä on, että tulevaisuudessa kertyy verotettavaa tuloa ja, että veroilmoituksessa tehty ratkaisut pitävät.

Tarkastuksemme keskittyy tähän erään sillä siihen kohdistuu olennaista harkintaa joka koskee erityisesti eräissä Postin ulkomaisissa yksiköissä syntyneitä käyttämättömiä tappioita ja sitä, hyödynnetäänkö kyseiset tappiot asianomaisissa maissa vai Suomessa.

Arvioimme konsernin vahvistettuja tappioita ja kiinnitimme erityisesti huomiota eriin, joihin kohdistuu eniten arvionvaraisuutta.

Arvioimme tappioiden vanhentumisaikoja sekä muita rajoitteita, joita tappioiden käyttämiseen mahdollisesti liittyy.

Tämän lisäksi arvioimme ja haastoimme:

- johdon ennusteita tulevista verotettavista voitoista ja mahdollisuudesta käyttää vahvistettuja tappioita
- veroilmoituksissa tehtyjä ratkaisuja

Oikeudenkäynnit

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 23

Konserni on julkaissut liitetiedoissaan, että se on osallisena riitaan liittyen arvonlisäverojen takaisinmaksuun.

Vuosina 2011 ja 2012 seitsemän rahoitusalan laitosta nosti kanteen ensisijaisesti Postia ja toissijaisesti Postia ja Suomen valtiota vastaan korvauksen saamiseksi Postilta vuosilta 1999-2004 postipalveluista perimien arvonlisäverojen osalta. Kanne perustuu väitteeseen, että Suomen arvonlisäverolaki olisi ollut ja olisi edelleen EU:n arvonlisäverodirektiivin vastainen.

Hovioikeudessa vaadittavien korvausten määrä on yhteensä noin 99 miljoonaa euroa ja niille vaatimusten mukaisten korkojen määrä 31.12.2016 on noin 54 miljoonaa euroa.

Lopullisten päätösten saaminen oikeudenkäynneissä voi kestää vuosia. Posti katsoo, että kantajien väitteet ovat perusteettomia, eikä ole kirjannut saamia eikä varauksia tilinpäätökseensä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Tarkastuksemme keskittyy tähän asiaan, koska vaatteet ja korot ovat olennaisia ja oikeudenkäynnin ratkaisuun liittyy epävarmuutta.

Kävimme läpi Postin arvonlisäverojen palauttamiseen liittyvän kanteen käsittelyn sekä tehdyt johtopäätökset.

Läpikävimme Postin saamat kanteet ja tarkastimme korkojen laskennassa käytetyt periaatteet sekä laskelman aritmeettisen oikeellisuuden.

Tämän lisäksi läpikävimme Postin ja sen ulkoisen oikeusavustajan välisen kirjallisen kommunikoinnin.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten,

että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varoitoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 7.3.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Merja Lindh
Merja Lindh
KHT